

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัย

บทนี้ผู้วิจัยนำเสนอสาระสำคัญของการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ในบทนี้จะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ สมมติฐาน วิธีดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัจจัยโรงเรียน และปัจจัยสภาพแวดล้อมของชุมชนที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี
2. เพื่อศึกษาระดับของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัจจัยโรงเรียน และปัจจัยสภาพแวดล้อมของชุมชนกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี
4. เพื่อศึกษาตัวพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี

สมมติฐาน

1. ปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัจจัยโรงเรียน และปัจจัยสภาพแวดล้อมของชุมชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี
2. ปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัจจัยโรงเรียน และปัจจัยสภาพแวดล้อมของชุมชน สามารถเป็นตัวพยากรณ์การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานีได้

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2549 จำนวน 225 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณสัดส่วนจากตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.82

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.86

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและส่งแบบสอบถามจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี แล้วนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัว ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยผ่านผู้บริหารโรงเรียนด้วยตนเอง จำนวน 225 ฉบับ และผู้วิจัยไปปรับแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืน 225 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ปรากฏว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์หาค่าต่าง ๆ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 มารวบรวมและวิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายปัจจัยและโดยรวมแล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางเพื่อต้องการทราบระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี
2. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานีโดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้านและโดยรวมแล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตาราง
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัจจัยโรงเรียน และสภาพแวดล้อมของชุมชนกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี
4. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นบันได (Stepwise Regression Analysis) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Regression Coefficient) เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ และสร้างสมการพยากรณ์การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี

สรุปผลการวิจัย

มีสาระสำคัญสรุปตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัจจัยโรงเรียน และปัจจัยสภาพแวดล้อมของชุมชน ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยภาพรวมปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัย มีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ทุกปัจจัยมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง คือ การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา การส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีต ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ การแต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะกรรมการเพื่อการดำเนินงานตามระเบียบนี้ตามที่เห็นสมควร ส่วนข้ออื่นมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัจจัยด้านโรงเรียน และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของชุมชนกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า

ปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี โดยมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปัจจัยโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี โดยมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปัจจัยสภาพแวดล้อมของชุมชนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี โดยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นบันได (Stepwise Regression Analysis) เพื่อค้นหาปัจจัยที่เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีในการทำนายการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี พบว่าตัวพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยมาตรฐาน (β) ได้แก่ ปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและปัจจัยโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 มีค่าคงที่ (a) เท่ากับ 0.394

สมการพยากรณ์การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี สมการในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

การมีส่วนร่วม $\hat{y} = 0.394 + 0.489$ (ปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษา) + 0.362 (ปัจจัยโรงเรียน)

สมการพยากรณ์การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี ได้สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

การมีส่วนร่วม $\hat{y} = 0.451$ (ปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษา) + 0.318 (ปัจจัยโรงเรียน)

ปัจจัยที่สามารถร่วมพยากรณ์การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี คือ ปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และปัจจัยโรงเรียน ตามลำดับ โดยปัจจัยด้านคณะกรรมการสถานศึกษา และปัจจัยด้านโรงเรียน สามารถอธิบายถึงการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ได้ร้อยละ 51.70

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ปัจจัยโรงเรียน และปัจจัยสภาพแวดล้อมของชุมชน ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า

1.1 ระดับความสำคัญของปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานในฐานะคณะกรรมการสถานศึกษา, การปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความสบายใจ

และมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน, การมีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ, การมีความเข้าใจในหลักการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในโรงเรียน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ สมศักดิ์ จีเพ็ชร (2544: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 พบว่า กลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษามีความสำคัญอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ สุมลทิพย์ ณ นคร (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสตูล พบว่า ปัจจัยด้าน คณะกรรมการสถานศึกษามีความสำคัญอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยปรากฏ เช่นนี้ เพราะ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานร่วมกันจะต้องเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับงาน การที่ได้ทำงานตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบหรืองานที่ตนเองชอบไม่ไปก้าวล่วงงานของผู้อื่น จะทำให้มีความสุขในการทำงาน ตั้งใจปฏิบัติงาน งานเสร็จทันตามกำหนด ลดปัญหาการทำงานเพื่อเอาความดีความชอบ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ทำให้เกิดความพึงพอใจและเชื่อถือไว้วางใจกันในการทำงานและสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้การกำหนดเป้าหมายและนโยบายเป็นไปในแนวทางเดียวกัน หรืออาจกล่าวได้ว่า ถ้าองค์กรเห็นความสำคัญของผู้ปฏิบัติงาน แล้วให้เกียรติ ให้ความสำคัญก็จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานรู้สึกได้รับการยอมรับ และจะเป็นสิ่งจูงใจให้เขาทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีผลต่อความพึงพอใจในงานที่ทำ

1.2 ระดับความสำคัญของปัจจัยโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า ระดับความสำคัญของปัจจัยโรงเรียน โดยรวมมีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีความสำคัญสูงสุด คือ ความมีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหาร ความมีคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีมนุษยสัมพันธ์ของครู การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ความชัดเจนในนโยบาย เป้าหมาย การดำเนินการศึกษา ตามลำดับ สอดคล้องตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ สมศักดิ์ จีเพ็ชร (2544: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษากลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียนมีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก ปัจจัยรายชื่อที่มีระดับความสำคัญสูงสุด คือ ความมีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหาร และสอดคล้องกับ

สุเมตทิพย์ ณ นคร (2547: 97-105) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสตูล ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียนโดยภาพรวมและรายข้อ มีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายข้อที่ว่า การมีคุณธรรม จริยธรรมและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.23) และ งานวิจัยของ เมตต์ เมตต์การุณจิต (2541: 87-89) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของคณะกรรมการการศึกษาประจำ โรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดนครราชสีมาผลการศึกษาพบว่า กลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียน ได้แก่ คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียน ด้านความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ มีความซื่อสัตย์ เป็นคนใน ท้องถิ่น โดยกำเนิด คุณลักษณะของครู ได้แก่ ครูมีความประพฤติดี มีความรู้ความสามารถ มีความ เอาใจใส่ต่อเด็ก มีมนุษยสัมพันธ์ดี และมีความเสียสละ การปฏิบัติของโรงเรียนต่อกรรมการ ได้แก่ การให้เกียรติและการให้โอกาส การมีส่วนร่วม การเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน การปฏิบัติงานของครู ได้แก่ การเอาใจใส่ต่อการเรียนการสอน และความสามัคคีในหมู่ครู ผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน ได้แก่ ความมีชื่อเสียงของโรงเรียน และการบริหารเงิน โปร่งใส

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้เพราะ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ ความสำคัญต่อผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญที่จะประสานความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน ผู้บริหารต้องมีศาสตร์และศิลป์ที่ทำให้บุคคลทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา ร่วมมือร่วมใจเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและทุกคนเกิดความ พอใจ โดยที่ผู้บริหารต้องเข้าใจพื้นฐานของผู้นำ มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต สร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก อีกทั้งความสามัคคี เสียสละของครู จะทำให้เกิดความรัก ความ นับถือ ความศรัทธา และการยอมรับซึ่งกันและกัน โดยมีบุคคลจากชุมชนที่โรงเรียนแต่งตั้งให้ เป็นที่ปรึกษา และกรรมการต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน มีการประชาสัมพันธ์ และรายงานผลการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ที่สำคัญสามารถเชิญชวนชุมชนให้มา มีส่วนร่วมในการกำกับและติดตามการดำเนินงานของโรงเรียน ทำให้เกิดความไว้วางใจ เชื่อมมั่น และโปร่งใส

1.3 ระดับความสำคัญของปัจจัยสภาพแวดล้อมของชุมชน ผลการวิจัย พบว่า ระดับความสำคัญของปัจจัยสภาพแวดล้อมและชุมชน โดยรวมมีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมอยู่ ในระดับมาก ข้อที่มีความสำคัญสูงสุด คือ ผู้ปกครองนักเรียนในชุมชนนิยมส่งบุตรหลานให้เข้า มาเรียนในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับความเชื่อถือ ความไว้วางใจและยกย่องนับถือให้ เกียรติ จากบุคคลในชุมชน บุคคลในชุมชนมีความพึงพอใจ เชื่อมมั่น และศรัทธาในการจัด การศึกษาของสถานศึกษา ความแตกต่างของสภาพทางเศรษฐกิจ การประกอบอาชีพและรายได้

ของคนในชุมชนมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ สุมลทิพย์ ฅ นคร (2547: 97-105) ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสตูล พบว่ากลุ่ม ปัจจัย ด้านสภาพแวดล้อมและชุมชน โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมและชุมชนที่ ปรากฏอยู่มีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายข้อ ที่ว่า ผู้ปกครองนักเรียนในชุมชนนิยมส่งบุตรหลานให้มาเรียนในโรงเรียน มีความสำคัญอยู่ใน ระดับมาก

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้เพราะ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ ความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมของชุมชน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่สนับสนุนการมีส่วน ร่วมในการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษา คือ การที่สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสนองตอบ นโยบายของรัฐ ซึ่งเป้าหมายสำคัญของสถานศึกษา คือ จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีคุณภาพ หากสถานศึกษาจัดการศึกษาแล้วบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ก็เป็นการสนองตอบผู้ปกครอง และบุคคล ในชุมชน ทำให้พวกเขาพอใจ และสิ่งที่สะท้อนกลับมายังสถานศึกษาก็คือ ความเชื่อถือ เลื่อมใส หรือเรียกว่า ศรัทธาต่อสถานศึกษา สิ่งที่แสดงให้เห็นว่าชุมชนศรัทธาต่อสถานศึกษา เช่น ผู้ปกครอง มีความไว้วางใจที่จะส่งให้บุตรหลานเข้ามาเรียน ให้การสนับสนุนและร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ดังนั้น หากชุมชนมีความพอใจและศรัทธาต่อการบริหารและจัดการศึกษาของ สถานศึกษาแล้ว ก็จะก่อให้เกิดความร่วมมือ และสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการ สถานศึกษาให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อศึกษาระดับของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมี ส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอน ศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวม ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ งานวิจัยของ นิคม สุวรรณทา (2542: 86-88) ได้ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐานของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า สมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบลต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานวิจัยของ ศราวุธ ยาวีริง (2543: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมบริหารจัดการ การศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เชียงราย พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการฯ โดยภาพรวม

อยู่ในระดับปานกลาง งานวิจัยของ ทรงสิทธิ์ ยืนชีวิต (2544: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการฯ นั้นมีส่วนร่วมใน ระดับ “มาก” ทุกด้าน งานวิจัยของ สุมลทิพย์ ณ นคร (2547: 97-105) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสตูล พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสตูล โดยภาพรวมและราย ข้อ การมีส่วนร่วมที่ปรากฏอยู่ในระดับมาก งานวิจัยของ สุภมาส การะเกตุ วินัย ปานโท และ อุทุมพร ปานโท (2546: 44-48) ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประจำโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และงานวิจัยของ นเรศ หินนุกูล (2544: บทคัดย่อ) ศึกษา การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานโดยรวมทุกด้าน และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะ ทุกองค์กรในสังคมจะเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้การมีส่วนร่วมนับเป็นคุณูแจสำคัญ ในการแก้ปัญหาความยุ่งยากต่างๆ ทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาโดยลำพังไม่สามารถเผชิญปัญหาความท้าทายต่างๆ ได้ แต่จะต้องอาศัย ความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ ดังนั้นชุมชนจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการบริหาร การศึกษาเพราะการศึกษาที่ดีต้องจัดให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การ ที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมจะเป็นวิธีการหนึ่ง ที่จะทราบถึงความต้องการของท้องถิ่น เป็นประโยชน์ ต่อการจัดการศึกษา เพราะเป็นการระดมความคิดของทุกฝ่าย ทำให้เกิดการตัดสินใจร่วมกันอย่างมี ประสิทธิภาพส่งผลให้การจัดการศึกษาเกิดประสิทธิผล

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัจจัยโรงเรียน และปัจจัยสภาพแวดล้อมของชุมชนกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัจจัยโรงเรียน และปัจจัย สภาพแวดล้อมของชุมชน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยพบว่า

3.1 ปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะ การเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้นอยู่กับปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสำคัญ ได้แก่ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานในฐานะคณะกรรมการสถานศึกษา การปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความสบายใจและมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน การมีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติภารกิจเพื่อร่วมงานและสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน มีความเชื่อถือไว้วางใจกันในการปฏิบัติหน้าที่และด้านส่วนตัว เพราะ ปัจจุบันคณะกรรมการสถานศึกษาได้รับความรู้ เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และเข้าใจหลักการบริหารมากขึ้น มีการทำงานอย่างเป็นระบบ ไว้วางใจกัน ทำให้สามารถกำหนดเป้าหมายและนโยบายไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้นการบริหารโรงเรียนจึงก้าวไปสู่การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่เน้นความเป็นอิสระและการมีส่วนร่วมของชุมชน ถ้าคณะกรรมการสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสมมีความรับผิดชอบในหน้าที่มีการทำงานที่โปร่งใส และตรวจสอบได้ก็จะเป็นกำลังสำคัญที่ช่วยให้การศึกษามีคุณภาพและการบริหารการศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงทำให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้เล็งเห็นความสำคัญของปัจจัยด้านคณะกรรมการสถานศึกษาส่งผลให้ปัจจัยด้านคณะกรรมการสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมลทิพย์ ณ นคร (2547: 97-105) ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดสตูล พบว่า ปัจจัยด้านคณะกรรมการสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดสตูล โดยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 งานวิจัยของศราวุธ ยาวีริง (2543: บทคัดย่อ) ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย พบว่า ปัจจัยค่าจุนที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษา คือ ชีวิตส่วนตัว รองลงมา คือ สถานภาพ ความสัมพันธ์กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สภาพของงาน นโยบายและการบริหาร ความสัมพันธ์กับบุคลากรในสถานศึกษา การนิเทศงาน และความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

ตามลำดับ ยกเว้นเงินเดือนและค่าตอบแทน และปัจจัยจูงใจที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมบริหารจัดการ การศึกษา ได้แก่ ลักษณะของงาน รองลงมา ได้แก่ ความสำเร็จ และการได้รับการยอมรับตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง

3.2 ปัจจัยโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะ การเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านโรงเรียนเป็นสำคัญ คือ ด้านคุณลักษณะของบุคลากรในโรงเรียน ได้แก่ ความมีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหาร ความมีคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีมนุษยสัมพันธ์ของครู การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ความชัดเจนในนโยบาย เป้าหมาย การดำเนินการศึกษา จะเห็นได้ว่าปัจจัยเหล่านี้เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมบริหารโรงเรียน โรงเรียนสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน สามารถเชิญชวนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกำกับ ติดตามการดำเนินงานของโรงเรียน ตลอดจนมีการประสานงานที่ดีและให้ความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานต่างๆ ทำให้ชุมชนมีความเชื่อมั่น เห็นความสำคัญของผู้บริหารและเข้ามาสนับสนุนการบริหารของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูชาติ พ่วงสมจิตร์ (2540: 274-275) ได้วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียน ประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มปัจจัยที่เกี่ยวกับโรงเรียน ปัจจัยที่เกี่ยวกับบุคลากรของโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารรุ่นก่อนสร้างศรัทธาไว้ให้ ผู้บริหารและครูมีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ผู้บริหารทำงานกับการศึกษาได้ดี ผู้บริหารและครูประพฤติตนดี คุรุรักผูกพันและรู้สึกรักเป็นเจ้าของโรงเรียน โรงเรียนมีครูเก่าแก่หรือศิษย์เก่าอยู่ในโรงเรียน ครูสนใจเด็กและสอนดี และครูมีความสามัคคี ปัจจัยเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเป็นผู้เข้าไปขอความร่วมมือจากชุมชน สร้างระบบที่เอื้อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมให้ความเอื้อเพื่อต่อชุมชน และสร้างความมั่นใจให้กับชุมชน ปัจจัยเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมีแผนงานที่ดี มีความน่าเชื่อถือเรื่องการเงิน มีการพัฒนาที่ดี ปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ประวัติความเป็นมาของโรงเรียน ความเป็นโรงเรียนของชุมชน ชื่อของโรงเรียน และการที่โรงเรียนเป็นแหล่งสร้างประโยชน์แก่ผู้เข้ามามีส่วนร่วม งานวิจัยของ เมตต์ เมตต์การุณจิต (2541: 87-89) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียน ได้แก่

คุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียน ด้านความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ มีความซื่อสัตย์ เป็นคนใน
ท้องถิ่นโดยกำเนิด คุณลักษณะของครู ได้แก่ ครูมีความประพฤติดี มีความรู้ความสามารถ มีความ
เอาใจใส่ต่อเด็ก มีมนุษยสัมพันธ์ดี และมีความเสียสละ การปฏิบัติของโรงเรียนต่อกรรมการ ได้แก่
การให้เกียรติและการให้โอกาส การมีส่วนร่วม การเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน การปฏิบัติงานของครู
ได้แก่ การเอาใจใส่ต่อการเรียนการสอน และความสามัคคีในหมู่ครู ผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน
ได้แก่ ความมีชื่อเสียงของโรงเรียน และการบริหารเงินโปร่งใส นอกจากนี้และงานวิจัยของ
สุมลทิพย์ ฅ นคร (2547: 97-105) ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสตูล พบว่า กลุ่มปัจจัย
ด้านโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสตูล โดยมีความสัมพันธ์ในระดับ
ค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 ปัจจัยสภาพแวดล้อมของชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมของ
ชุมชนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับ
ปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะ การเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อมของชุมชน คือ ความพึงพอใจและศรัทธาของ
ชุมชนต่อการจัดการศึกษาโดยส่งบุตรหลานให้เข้ามาเรียนในโรงเรียน การที่ชุมชนมีความเชื่อถือ
ยอมรับนับถือ พื่อใจและศรัทธาของชุมชนต่อผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนนโยบายการจัด
การศึกษาของรัฐบาล ก่อให้เกิดความร่วมมือ และสนับสนุนโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา
ส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่ถูกแต่งตั้งมาจากชุมชน ย่อมมีความผูกพัน เชื่อถือศรัทธาต่อโรงเรียน มี
ความรู้สึกร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมลทิพย์ ฅ นคร

(2547: 97-105) ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสตูล พบว่าปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและ
ชุมชน โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมและชุมชนที่ปรากฏอยู่มีความสำคัญต่อ
การมีส่วนร่วมในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายข้อที่ว่า ผู้ปกครองนักเรียนใน
ชุมชนนิยมส่งบุตรหลานให้มาเรียนในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด งานวิจัยของ สมศักดิ์ จีเพ็ชร
(2544: บทคัดย่อ) ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 พบว่า กลุ่มปัจจัย
เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม โดยภาพรวม พบว่า ระดับความสำคัญของกลุ่มปัจจัยที่เกี่ยวกับ

สภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นโยบายของรัฐบาล

4. เพื่อศึกษาตัวพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สามารถร่วมพยากรณ์การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี คือ ปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และปัจจัยโรงเรียน ตามลำดับ โดยปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และปัจจัยโรงเรียน สามารถอธิบายถึงการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี มีค่าคงที่ (a) เท่ากับ 0.394 และสามารถร่วมพยากรณ์การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ร้อยละ 51.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยสภาพแวดล้อมของชุมชนไม่ได้เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเนื่องจากปัจจัยดังกล่าวเป็นเพียงปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุน ไม่ส่งผลกับการจัดการศึกษาของคณะกรรมการเท่าที่ควร ซึ่งปรากฏว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ สามารถอธิบายได้ดังนี้

4.1 ปัจจัยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี เนื่องจากคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญของการบริหารที่มีความเหมาะสมในด้านการกำหนดนโยบาย การสร้างความคิดสร้างสรรค์ การติดต่อสื่อสาร การจูงใจ ระบอบประชาธิปไตย การประสานงาน และการให้คำปรึกษา ซึ่งเป็นการทำงานที่ไม่ผลักภาระความรับผิดชอบให้กับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง การเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านคณะกรรมการเป็นสำคัญ ได้แก่ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานในฐานะคณะกรรมการสถานศึกษา การปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความสบายใจและมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน การมีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ การพึงพอใจในเพื่อนร่วมงานและสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน มีความเชื่อถือไว้วางใจกันในด้านการปฏิบัติหน้าที่และด้านส่วนตัว เพราะ ปัจจุบันคณะกรรมการสถานศึกษาได้รับความรู้ เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และเข้าใจหลักการบริหารมากขึ้น มีการทำงานอย่างเป็นระบบ ไว้วางใจกัน ทำ

ให้สามารถกำหนดเป้าหมายและนโยบายไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้นการบริหารโรงเรียนจึงก้าวไปสู่การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่เน้นความเป็นอิสระและการมีส่วนร่วมของชุมชน ถ้าคณะกรรมการสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสมมีความรับผิดชอบในหน้าที่มีการทำงานที่โปร่งใส และตรวจสอบได้ก็จะเป็นกำลังสำคัญที่ช่วยให้การศึกษามีคุณภาพและการบริหารการศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉลุวิทย์ คิววงศ์ (2545) อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2546: 30-33) ศึกษา การมีส่วนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมุกดาหาร พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีความเชื่อถือศรัทธาในคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก งานวิจัยของ สุมลทิพย์ ณ นคร (2547: 97-105) ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสตูล พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านคณะกรรมการสถานศึกษา ปัจจัยด้านโรงเรียน และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและชุมชน งานวิจัยของ เมตต์ เมตต์การุณจิต (2541: 87-89) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดนครราชสีมา ปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับกรรมการศึกษา ได้แก่ เวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน การมีถิ่นกำเนิด และหรือมีที่พักอาศัยในท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ การเป็นศิษย์เก่า การมีบุตรหลานเรียนอยู่ในโรงเรียน ความคาดหวังต่อโรงเรียน การมีความสัมพันธ์กับโรงเรียนและความห่วงใยต่อสวัสดิภาพเด็ก ส่วนงานวิจัยของ นิคม สุวรรณทา (2542: 86-88) ได้ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานวิจัยของ สราวุธ ยาวีริง (2543: บทคัดย่อ) ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย พบว่า ปัจจัยค้ำจุนที่ส่งผลกระทบต่อบริหารจัดการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ได้แก่ ชีวิตส่วนตัว นโยบายและการบริหารความสัมพันธ์กับคณะกรรมการฯ สภาพเงินเดือนหรือค่าตอบแทน และความสัมพันธ์กับบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งสามารถทำนายการมีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษาได้ และปัจจัยจุดใจที่ส่งผลกระทบต่อบริหารจัดการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ได้แก่ ลักษณะของงาน ความสำเร็จ การได้รับการยอมรับ และความรับผิดชอบ ซึ่งสามารถทำนายการมีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษา นอกจากนี้ งานวิจัยของทรงสิทธิ์ ยืนชีวิต (2544: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ

ส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการฯ มี 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) ด้านคุณลักษณะของกรรมการ โรงเรียนและความสัมพันธ์ที่มีต่อโรงเรียน 2) ด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน 3) ด้านพฤติกรรมของครู 4) ด้านการปฏิบัติต่อกรรมการโรงเรียน และ 5) ด้านผลงานของโรงเรียน และงานวิจัยของ สมศักดิ์ จีเพ็ชร (2544: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 พบว่า กลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับกรรมการสถานศึกษาเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของกรรมการสถานศึกษา

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้เพราะ สภาพการทำงานของคณะกรรมการขั้นพื้นฐานต้องร่วมกันรับผิดชอบ กำหนดนโยบาย ตัดสินใจ วินิจฉัย เสียสละเพื่อส่วนรวม ตลอดจนวางแนวทางต่าง ๆ ไว้เป็นบรรทัดฐานเพื่อให้ฝ่ายปฏิบัตินำไปปฏิบัติ ก่อให้เกิดภารกิจต่าง ๆ ของหน่วยงานบังเกิดสัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพ แรงบันดาลใจและสิ่งจูงใจที่ทำให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความภาคภูมิใจและตั้งใจทำงาน คือ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานในฐานะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การยอมรับนับถือ ไว้วางใจจากคนรอบข้าง การปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความสบายใจและมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน การมีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติภารกิจในเพื่อนร่วมงานและสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน มีความเชื่อถือไว้วางใจกันในการปฏิบัติหน้าที่และด้านส่วนตัวทำให้ทำงานร่วมกันได้ดี ส่งผลทำให้การบริหารมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ

4.2 ปัจจัยโรงเรียน เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี เนื่องจากการเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัยโรงเรียนเป็นสำคัญ คือ ด้านคุณลักษณะของบุคลากรในโรงเรียน ได้แก่ ความมีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหาร ความมีคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีมนุษยสัมพันธ์ของครู การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ความชัดเจนในนโยบาย เป้าหมายการดำเนินการศึกษา จะเห็นได้ว่าปัจจัยเหล่านี้เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมบริหารโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2540: 274-275) ได้วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็น

อุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนในกลุ่มปัจจัยที่เกี่ยวกับโรงเรียน ปัจจัยที่เกี่ยวกับบุคลากรของโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารรุ่นก่อนสร้างศรัทธาไว้ให้ ผู้บริหารและครูมีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ผู้บริหารทำงานกับการศึกษาได้ดี ผู้บริหารและครูประพฤติตนดี ครูรักผูกพันและรู้สึกว่าเป็นเจ้าของโรงเรียน โรงเรียนมีครูเก่าแก่หรือศิษย์เก่าอยู่ในโรงเรียน ครูสนใจเด็กและสอนดี และครูมีความสามัคคี ปัจจัยเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเป็นผู้เข้าไปขอความร่วมมือจากชุมชน สร้างระบบที่เอื้อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมให้ความเอื้อเฟื้อต่อชุมชน และสร้างความมั่นใจให้กับชุมชน ปัจจัยเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมีแผนงานที่ดี มีความน่าเชื่อถือเรื่องการเงิน มีการพัฒนาที่ดี ปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ประวัติความเป็นมาของโรงเรียน ความเป็นโรงเรียนของชุมชน ชื่อของโรงเรียน และการที่โรงเรียนเป็นแหล่งสร้างประโยชน์แก่ผู้เข้ามามีส่วนร่วม งานวิจัยของ เมตต์ เมตต์การุณจิต (2541: 87-89) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของคณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดนครราชสีมา ปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนในกลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียน ได้แก่ คุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียน ด้านความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ มีความซื่อสัตย์ เป็นคนในท้องถิ่นโดยกำเนิด คุณลักษณะของครู ได้แก่ ครูมีความประพฤติดี มีความรู้ความสามารถ มีความเอาใจใส่ต่อเด็ก มีมนุษยสัมพันธ์ดี และมีความเสียสละ การปฏิบัติของโรงเรียนต่อกรรมการ ได้แก่ การให้เกียรติและการให้โอกาส การมีส่วนร่วม การเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน การปฏิบัติงานของครู ได้แก่ การเอาใจใส่ต่อการเรียนการสอน และความสามัคคีในหมู่ครู ผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน ได้แก่ ความมีชื่อเสียงของโรงเรียน และการบริหารเงินโปร่งใส และงานวิจัยของสุมลทิพย์ ฌ นคร (2547: 97-105) ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสตูล พบว่า กลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ได้แก่ การมีคุณธรรม จริยธรรมและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้เพราะ การปฏิบัติงาน จะสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ฝ่ายเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับฝ่ายที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาโดยตรงหรือฝ่ายปฏิบัติ คือ สถานศึกษา ซึ่งเป็นองค์การที่มีการบริหารจัดการ การเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านโรงเรียนเป็นสำคัญ คือ ด้านคุณลักษณะของบุคลากรในโรงเรียน ได้แก่ ความมีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหาร ความมีคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีมนุษยสัมพันธ์ของ

ครู การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ความชัดเจนในนโยบาย เป้าหมายการดำเนินการศึกษา จะเห็นได้ว่าปัจจัยเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ขึ้นอยู่กับที่โรงเรียนเป็นผู้เริ่ม หากโรงเรียนได้ดำเนินการให้มีปัจจัยเหล่านี้แล้ว พร้อมทั้งสร้างการยอมรับ ความเชื่อมั่น ศรัทธาให้แก่ชุมชน ก็จะทำให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการเข้ามาช่วยคิดค้นปัญหา วางแผนแก้ปัญหา ให้การสนับสนุน ร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผลประโยชน์จากการศึกษา ตลอดจนการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อให้กิจกรรมของโรงเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการที่จะให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานั้นขึ้นอยู่กับโรงเรียนเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารต้องมีความมั่นคง มีความมุ่งมั่น ใช้วิธีการที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และเป็นมืออาชีพในระดับแนวหน้า

1.2 สถานศึกษาต้องมีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน มีการบริหารคุณภาพ ที่มีการควบคุมคุณภาพ มีการทำงานเป็นมาตรฐานและใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีจุดเน้น ของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามความสามารถ

1.3 สถานศึกษาควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร ต่างๆ มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ จัดกิจกรรม

1.4 สถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมวางแผน ร่วมรับผิดชอบและร่วมตัดสินใจในการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาตามนโยบายการกระจายอำนาจ

1.5 สถานศึกษาต้องสร้างความศรัทธาให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชน แสดงให้เห็น ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ ต่อนักเรียนและผู้ปกครอง มาตรฐานการจัดการศึกษาที่กำหนดและ ผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา

1.6 สถานศึกษาจะต้องพัฒนาบุคลากรในชุมชนให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีทักษะ ในการแก้ไขจัดการปัญหา สามารถพัฒนาตนเองและสังคมได้

1.7 สถานศึกษาต้องทำงานร่วมกับชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

เปิดโอกาสให้บุคคลในชุมชนได้ร่วมคิด ร่วมเสนอแนะ ร่วมตัดสินใจและร่วมดำเนินงาน

1.8 สถานศึกษาควรมีการจัดประชุมอภิปรายผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน การพัฒนา และความก้าวหน้าในการเรียนรู้ระหว่างคณะครูและผู้ปกครองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้ปัจจัยด้านอื่นๆที่นอกเหนือจากปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัจจัยที่อาจส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดการพัฒนาศึกษาการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์อันไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

2.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่หลากหลาย ที่สามารถส่งผลให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ และควรส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง